

S. Daukanto/S. Neries g. 31/1 Klaipėdoje
archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų ataskaita

Ataskaitos autorius

Tomas Ivanauskas

Klaipėda, 2010

Turinys

Ivadas.....	3
Istorinė S. Daukanto ir S. Neries gatvių ir greta esančios teritorijos vertė.....	4
Žvalgomųjų archeologinių tyrimų aprašymas.....	6
Išvados.....	12
Brėžinių, nuotraukų ir priedų sąrašas.....	13
Situacijos planai.....	15
Brėžiniai.....	21
Nuotraukos.....	25
Archeologinių žvalgomųjų tyrimų programa.....	33
Leidimas vykdyti archeologinius tyrimus.....	37

Įvadas

2010 m. spalio 1 d. – lapkričio 30 d. istorinėje Klaipėdos miesto dalyje (kodas 22012), sklype S. Daukanto/ S. Neries g. 31/1 buvo vykdomi žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai (leidimas atlikti žvalgomuosius archeologinius tyrimus Nr. 215, išduotas 2010 09 29) vykdant plaukimo baseino „Gintaras“ priestato statybos ir inžinerinių tinklų tiesimo darbus. Tyrimai vykdyti UAB „Rekosta“ užsakymu (žr. projektą priedas Nr. 6). Sklype numatyta kasti tranšėjas baseino priestatui ir naujiems inžineriniams tinklams.

Tranšėja būsimam plaukimo baseino priestatui: bendras ilgis – 160 m, plotis įvairuoja, vidutiniškai 1,8 – 2 m, gylis projektinis – siekai nuo 1,6 m iki 2 m. Tranšėje fiksuotos 8 atkarpos. Tyrimu metu iškastos tranšėjos naujai tiesiamiems inžineriniams tinklams: žvalgytas bendras ilgis – 110 m, plotis įvairuoja - vidutiniškai siekia 1 m – 1,4 m, projektinis gylis nuo 0,8 m iki 1,7 m. Tyrimų metu iškastas ir vienas 2x2 m dydžio (viso 4 m²) žvalgomasis šurfas. Jame įžemis (šviesus smėlis) pasiektas 1,1 – 1,2 m gylyje.

Žemės kasimo darbus atliko užsakovo samdyti darbininkai. Tranšėjos kastos mechanizuotu būdu. Tyrimams vadovavo, iškasė žvalgomąjį šurfą ir atliko fotofiksaciją ataskaitos autorius, Klaipėdos universiteto kraštovaizdžio archeologijos magistrantas, užsakovo samdytas pagal autorinę sutartį. Sklype anksčiau nebuvo vykdyti archeologiniai žvalgomieji tyrimai. Artimiausi tyrimai vykdyti Herkaus Manto g. 19 (G. Piličiauskienė 2007 m.) tyrimų metu rasti radiniai datuojami XVIII – XIX a. bei to paties laikmečio pastato liekanos ir Herkaus Manto g. 14, 16 (G. Piličiauskienė 2008 m.) tyrimų metu aptiktas seniausias kultūrinis sluoksnis datuojamas ne vėliau XVII a. (Žr. Priedas Nr.2).

Istorinė S. Daukanto ir S. Neries gatvių ir greta esančios teritorijos vertė

Teritorija nuo H. Manto ir S. Daukanto gatvių sankryžos, palei S. Neries gatvę iki Priestočio gatvės ilgą laiką buvo tuščia, neužstatyta, nepateko į Klaipėdos priemiesčių sudėtį. Tai atsispindi ir XIX a. Klaipėdos miesto plano kopijoje (žr. priedą Nr. 3). Ties dabartine S. Daukanto gatve baigėsi priemiesčio vadinamojo Krūmamiesto (Naujamiesčio) vakarinės ribos. Prasidėjus Septynerių metų karui (1756 – 1763 m.) Rusų inžinieriai dabartinės S. Daukanto gatvės vietoje buvo pastatę įtvirtinimus – retranshementus – laužyto plano pylimus. Šie apie trijų metrų aukščio pylimai buvo supilti šauliams, o jų smaigaliuose numatytos vietos pabūklams. Vidinėje retranshementų pusėje turėjo būti trys redutai.¹ Šie įtvirtinimai po karo neteko strateginės reikšmės ir buvo apleisti, tačiau iki pat XIX a. išliko vakarinė Krūmamiesto riba. Todėl ties S. Daukanto gatve nutrūksta Ligoninės, J. Karoso gatvės.

XIX a. pradžioje plėtėsi Klaipėdos miestas, gautos naujos žemės, todėl senųjų retranshementų liekanos buvo nukastos ir išlygintos, o jų vietoje nutiesta S. Daukanto gatvė. Tarp šios gatvės iki dabartinės Lietuvininkų aikštės kūrėsi naujas rajonas vadinamasis Vilhelmštatas. Šiame rajone planuojami kvartalai buvo didesni nei kituose miesto dalyse. Naujai tiesiamos gatvės buvo derinamos prie Krūmamiestyje esančio gatvių tinklo.²

XIX a. pirmojoje pusėje pradėtas sodinti miesto parkas maždaug dabartinės S. Neries gatvės vietoje. Su juo susisiekti dabartinė K. Donelaičio gatvė buvo pavadinta Parko gatve. Tačiau pasodinti jauni medeliai nebuvo prižiūrimi, teritorija teršiama. 1875 m. pastačius geležinkelio stotį nuskurdęs ir neprižiūrimas parkas panaikintas ir jo vietoje nutiesta dabartinė S. Neries gatvė, vedusi link minėtos geležinkelio stoties. Buvo planuojama K. Donelaičio, S. Daukanto ir S. Neries gatvių sankryžoje įrengti skverą. Tačiau šis sprendimas vėliau pakeistas ir liko neįgyvendintas.³

1841 m. tarp dabartinių Šaulių ir S. Neries gatvių šauliai įsigijo nemažą plotą žemės. Šiame sklype buvo įrengta šaudykla. Apsauginiam pylimui panaudotas tuomet išlikęs įtvirtinimų fragmentas – šancas.

Po 1854 m. gaisro laikinų medinių barakų buvo pastatyta dabartinių S. Neries ir S. Daukanto gatvių kampe. Vėliau šie barakai nugriauti. Tokiuose barakuose dažniausiai buvo apgyvendinami iš privačių butų iškeldinti žmonės.

¹ TATORIS, J. *Senoji Klaipėda: urbanistinė raida ir architektūra iki 1939 metų*, Vilnius, 1994, p. 165.

² Ten pat, p. 63.

³ Ten pat, p. 101.

XX a. pradžioje Vilhelmštatas dar nebuvo nei galutinai suplanuotas, nei užstatytas. Daugiau namų stovėjo tik prie H. Manto ir Šaulių gatvių. Kadangi šioje teritorijoje erdvės netrūko, tai miesto planuotojai netaupė žemės. Labai dideli sklypai buvo skiriami visuomeninių pastatų statybai. Dideli laisvos žemės plotai palikti tarp S. Daukanto gatvės ir geležinkelio stoties, daugiau statyta tolyn palei H. Manto gatvę link buvusių kareivinių (dabartinio Klaipėdos universiteto). Buvo skubama kuo greičiau suformuoti centrinę reprezentacinę H. Manto gatvę. Prie likusių tuščių plotų grįžta tik po Pirmojo pasaulinio karo. XX a. pirmojoje pusėje dideliais suglaustais namais buvo užstatyta S. Neries gatvė.⁴

1933 m. pagal architekto H. Reismano projektą S. Daukanto ir S. Neries gatvių sankryžoje pastatytas gimnazijos pastatas. Iš pradžių architektas buvo sumanęs didelę E raidės plano mokyklą statyti dviem etapais: iš pradžių dešiniąjį fligelį ir centrinę dalį su aktų ir sporto sale, o kiek vėliau – kairinį fligelį, kuriame numatyta įkurti Prekybos institutą. Tačiau 1934 m. pastatyta tik pirmoji dalis. Užtat pastatas buvo U raidės plano. (Kairysis fligelis nebuvo pradėtas, kadangi nepavyko gauti greta esančio sklypo.) Mokykla, pavadinta Vytauto Didžiojo gimnazija⁵ (1955 m. pervadinta į K. Donelaičio, 1996 m. gražintas buvęs pavadinimas.) Po karo pastatas buvo apgriautas, sovietmečiu rekonstruotas. 1957 m. atidarytas plaukimo baseinas, tuo metu vienintelis mieste. Vėliau 1969 m. vietoj buvusio atviro išaugo pirmasis Klaipėdoje uždaras baseinas. Tais pačiais metais rugsėjo pirmąją mokiniams duris atvėrė mokyklos priestatas: penkiolikos klasių, erdvi valgykla, sporto salė su balkonais. Dabar mokykla turi E raidės formos planą kaip ir buvo sumanyta.

⁴ Ten pat, p. 63.

⁵ Ten pat, p. 215.

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų aprašymas

Tranšėja Nr. 1 (pamatų tranšėja)

Atkarpa Nr. 1 (nuotr. Nr. 1, brėž. Nr. 1)

Atkarpa Nr. 1 fiksuota 5 m į PV nuo Vytauto Didžiojo gimnazijos (toliau VDG) pastato šiaurės rytų sienos (žr. Priedą Nr. 5). Atkarpos ilgis 1,7 m, plotis 1,8 – 2 m. (kasant tranšėją plotis kai kada nežymiai įvairuoja) gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,9 m.

Po grindiniu buvo 40 – 50 cm storio maišytas smėlio, žvyro ir šviesios žemės sluoksnis. 40 – 50 cm gylyje nuo žemės paviršiaus tranšėjos kampe atkarpą kerta XX a. kabeliai. Sluoksnyje buvo keletas smulkių XX a. butelių ir lėkščių smulkių fragmentų, kurie neįtraukti į radinių sąrašą. Po maišyto viršutinio sluoksnio išryškėjo 80 – 90 cm storio šviesiai rudos žemės sluoksnis su smėlio priemaišomis. Visoje atkarpoje vidutiniškai 1,3 m gylyje nuo žemės paviršiaus išsiskiria apie 20 cm storio labai ryškios geltonos spalvos smėlio tarp sluoksnis. Tranšėjos dugne – 1,5 – 1,6 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus prasideda šviesaus smėlio (įžemio) sluoksnis.

Atkarpa Nr. 2 (nuotr. Nr. 2 brėž. Nr. 2)

Atkarpa Nr. 2 fiksuota 6,6 m į PV nuo pirmosios atkarpos. (žr. Priedą nr. 5) Fiksuotos atkarpos ilgis –2 m, plotis 1,8 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,8 m.

Iki 90 cm gylio buvo maišytas žemės sluoksnis, susidedantis iš žvyro, smulkių pavienių statybinių griuvenų su smėliu ir ruda žeme. Sluoksnyje buvo nedaug labai smulkių keramikos fragmentų. Deja, pastarieji pernelyg smulkūs, kad būtų galima tiksliai datuoti sluoksnį. Atsižvelgus į atkarpoje fiksuotą stratigrafiją, sluoksnis datuotinas XIX a. pab. – XX a. Po šiuo sluoksniu slūgso 55-60 cm storio ruda žemė maišyta su smėliu. Apatinis fiksuotoje atkarpoje buvęs sluoksnis – apytikriai 30 cm storio šviesaus smėlio su priemaišomis sluoksnis.

Atkarpa Nr. 3 (nuotr. Nr. 3, brėž. Nr. 3)

Trečioji atkarpa buvo fiksuota 1,8 m toliau į PV nuo 2 atkarpos (žr. Priedą nr. 5). Atkarpa 2 m ilgio, .2 m pločio, šioje atkarpoje tranšėja kasta iki 1,7 m gylio.

Paviršiuje buvo betoninės šaligatvio plytelės, po jomis sekė 50 – 60 cm storio supiltas žvyro ir smėlio su šviesios rudos žemės priemaišomis sluoksniu, kuriame pasitaikė smulkių raudonų plytų nuolaužų. 55 cm gylyje išryškėja plonas 10 – 25 cm storio juodos žemės tarp sluoksniu. Po juo sekė 80 – 100 cm storio permaišyto smėlio su ruda žeme sluoksniu.

Atkarpa Nr. 4 (nuotr. Nr. 4, brėž. Nr. 4)

Ketvirta atkarpa pažymėta 1 m į PV nuo 3 atkarpos (žr. Priedą nr. 5). Atkarpos ilgis 1,5 m, plotis 2 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,65 m.

Paviršiuje buvo betoninės šaligatvio plytelės, po kuriomis buvo 50 cm storio supiltas maišytas sluoksniu susidedantis iš žvyro, šviesaus smėlio ir šviesiai rudos žemės. Po supiltiniu sluoksniu sekė nestoras 10 – 25 cm storio smulkių griuvenų tarp sluoksniu. Tarp sluoksnyje ir virš jo nebuvo rasta radinių, kurie leistu tiksliau datuoti sluoksniu. Tačiau griuvenos galėtų būti datuojamos XIX a. pab. – XX a. ir galbūt siejamos su rašytiniuose šaltiniuose minimais laikiniais pastatai. Kadangi neišlikusi struktūra tik pavienės griuvenos, didesnių apibendrinimų negalima padaryti. Gyliu buvo 50 – 60 cm storio maišytos tamsios pilkos žemės sluoksniu. Apatinis atkarpoje fiksuotas sluoksniu, tai maždaug 20 – 30 cm storio šviesaus maišyto smėlio sluoksniu.

Atkarpa Nr. 5 (nuotr. Nr. 5, brėž. Nr. 5)

Penkta atkarpa pažymėta ties baseino pastato kampu, apie 25 m į PV nuo VDG pastato šiaurės rytų sienos (žr. Priedą Nr.5). Atkarpos ilgis 2 m, plotis 5,20 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,7 m.

Paviršiuje buvo vidutiniškai 30 cm storio rudos spalvos maišyta žemė. Po šiuo sluoksniu buvo 25 – 30 cm storio žvyro ir rudos žemės sluoksniu. 70 cm gylyje išryškėjo 40 – 50 cm storio maišytos rudos žemės sluoksniu. 1,3 m gylyje prasidėjo maišyto smėlio sluoksniu, kuris gilyn šviesėja.

Atkarpa Nr. 6 (nuotr. Nr. 6, brėž. Nr. 6)

Šešta atkarpa fiksuota 1,2 m į PV nuo 5 atkarpos (žr. Priedą Nr.5). Atkarpos ilgis 1,8 m, plotis 5,20 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,8 m.

Sluoksniai labai panašūs į buvusius ankščiau aprašytoje 5 atkarpoje, paviršiuje vidutiniškai 20 – 30 cm storio rudos spalvos maišyta žemė. Po šiuo sluoksniu buvo 25 – 35

cm storio šviesiai rudos spalvos supiltos žemės sluoksnis su žvyro priemaišomis. Giliau išsiskiria tamsiai rudos spalvos 50 – 55 cm storio žemės sluoksnis su smulkiomis raudonų plytų nuolaužomis. Giliau yra 60 cm storio maišyto smėlio sluoksnis.

Atkarpa Nr. 7 (nuotr. Nr. 7, brėž Nr. 7)

Atkarpa fiksuota 7 m į PV nuo PV mokyklos baseino sienos (žr. Priedas Nr. 5). Atkarpos ilgis 1 m, plotis 1,8 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,5 m.

Žemės paviršiuje buvo betoninės šaligatvio plytelės, o po jomis vidutiniškai 30 cm storio supiltas pilkos žemės sluoksnis. Po šiuo sluoksniu giliau yra maždaug 60 – 80 cm storio maišytos tamsios žemės (juodo atspalvio) sluoksnis, kurio viršuje buvo gretimais augančių krūmų šaknys, bei keli smulkūs stiklo fragmentai (XX a.). Į šį sluoksnį atkarpos ŠR pusėje įsiterpia plėtėjantis 10 – 40 cm storio pilkos žemės tarp sluoksnis. Visoje atkarpoje po tamsios žemės sluoksniu 1,1 m gylyje prasideda šviesaus smėlio sluoksnis.

Atkarpa Nr. 8 (nuotr. Nr. 8, brėž Nr. 8)

Atkarpa fiksuota 2 m į ŠR nuo 7 atkarpos ir 3,4 m į PV nuo PV mokyklos baseino sienos (žr. Priedą Nr. 5). Atkarpos ilgis 1,4 m, plotis 1,8 m ir 1,6 – 1,7 m gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus.

Paviršiuje 15 – 30 cm storio pilka maišyta žemė, su augalų šaknimis ir šakomis. Po šiuo sluoksniu išsiskiria plonas, vidutiniškai 5 cm storio juodos žemės tarp sluoksnis. 40 cm gylyje nuo žemės paviršiaus buvo 80 cm storio maišytos pilkos žemės sluoksnis. 1,2 m gylyje išsiskyrė 10 – 20 cm storio rudo atspalvio maišytos žemės tarp sluoksnis. 1,4 m gylyje buvo 30 cm storio šviesaus smėlio sluoksnis, tačiau jis buvo tik atkarpos PV dalyje. ŠR pusėje yra juodos žemės sluoksnis ir (XX a.) geležinis vamzdis.

Tranšėja Nr. 2 (Inžinerinių tinklų tranšėjos)

Tyrimų metu iškastos tranšėjos sunumeruotos (žr. Priedą Nr. 5). Tranšėja Nr. 2 kasta tarp Vytauto didžiojo gimnazijos pastato ŠV sienos ir pradėto statyti baseino priestato PR sienos. Bendras tranšėjos ilgis 30 m. Tranšėjos plotis 1,2 – 1,4 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus iki 1,4 m gylio. Tranšėja kasta išilgai pamatų tranšėjos 2 m į PR nuo jos, tad

susidurta su tokiais pat žemės sluoksniais kaip ir pamatų tranšėjoje, todėl fiksuota tik viena atkarpa.

Tranšėja Nr. 2 Atkarpa Nr. 1 (nuotr. Nr.9)

Atkarpa fiksuota 15 m į ŠR nuo mokyklos sporto salės ŠR sienos ir 3 m į ŠV nuo Vytauto Didžiojo gimnazijos ŠV sienos (žr. Priedą Nr. 5). Fiksuotos atkarpos ilgis 1 m, plotis 1,3 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,2 m

Žemės paviršiuje buvo betoninės šaligatvio plytelės, po jomis 50 – 60 cm storio rudos spalvos žemė su žvyru. Po šiuo sluoksniu išsiskyrė plonas vidutiniškai 5 – 20 cm storio tamsios žemės (juodo atspalvio) tarp sluoksnis. Po juo vėl sekė rudos spalvos žemės sluoksnis (40 cm) iki atkarpos dugno fiksuoto 1,2 m gylyje.

Tranšėja Nr. 3

Tranšėjos Nr. 3 bendras ilgis 56 m. plotis vidutiniškai 1,5 m, gylis 0,8 – 1,8 m nuo dabartino žemės paviršiaus. Tranšėjoje fiksuotos 5 atkarpos.

Tranšėja Nr. 3 atkarpa Nr. 1 (nuotr. Nr. 10)

Atkarpa fiksuota 2 m į PV nuo baseino priestato sienos. (žr. Priedą Nr. 5) Atkarpos plotis 1,2 m, ilgis 1 m, gylis vidutiniškai 70 cm nuo dabartinio žemės paviršiaus.

Paviršiuje buvo asfaltas, po juo buvo supiltas 30 cm storio žvyro sluoksnis. Giliau prasidėjo juodos žemės sluoksnis. Giliau nekasta, nes laikytasi projektinio gylio reikalingo tiesiant komunikacijų vamzdžius.

Tranšėja Nr. 3 atkarpa Nr. 2 (nuotr. Nr. 11)

Atkarpa fiksuota 15 m į PV nuo baseino sienos ir 19 m į ŠV nuo Vytauto Didžiojo gimnazijos pastato ŠV sienos (žr. Priedą Nr. 5). atkarpos plotis 1,3 m, ilgis 1,5 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,7 m

Paviršiuje buvo asfaltas ir po juo supiltas 30 cm storio žvyro sluoksnis maišytas su ruda žeme. 30 – 40 cm gylyje prasidėjo maišytos žemės (pilko ir rudo atspalvio) sluoksnis, kurio

paviršiuje gausu šalia augančių krūmų šaknų. Sluoksnyje buvo keli XX a. stiklo fragmentai. 1,2 m gylyje išryškėja ruda maišyta žemė su smėliu.

Tranšėja Nr. 3 atkarpa Nr. 3 (nuotr. Nr. 12)

Atkarpa fiksuota 5 m į PV nuo antrosios atkarpos, (Žr. priedas. Nr. 5). atkarpos plotis 1,3 m, ilgis 1,5 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,5 m.

Paviršius buvo išasfaltuotas, atkarpoje nustatyti aiškesnius sluoksnius sudėtinga, kadangi vyrauja permaišyti sluoksniai, iki 1,3 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus buvo maišytos rudos žemės sluoksnis. Po maišytos žemės sluoksniu atsirado šviesus smėlis.

Tranšėja Nr. 3 atkarpa Nr. 4 (nuotr. Nr. 13)

Atkarpa fiksuota 10 m į PV nuo 3 atkarpos (žr. Priedas Nr. 5) atkarpos plotis 1,2 m, ilgis 1,5 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,4 m.

Paviršiuje yra asfaltas, po juo 25 – 30 cm storio supiltas žvyro sluoksnis, po juo 50 – 60 cm storio maišyta tamsi žemė. 0,9 – 1 m gylyje išryškėja rudos maišytos su smėlių žemės sluoksnis, kuris tęsiasi iki fiksuotos atkarpos dugno.

Tranšėja Nr. 3 atkarpa Nr. 5 (nuotr. Nr. 14)

Atkarpa fiksuota 7 m į PV nuo 4 atkarpos (žr. Priedas Nr. 5) atkarpos plotis 1,2 m, ilgis 1,5 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,5 m.

Paviršiuje asfalto danga, po ja prasidėjo 20 – 25 cm storio supiltas žvyro sluoksnis. Giliau atsidendžia 40 – 45 cm storio tamsios maišytos žemės sluoksnis. 70 – 80 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus yra šviesesnės žemės maišytos su smėliu sluoksnis, kuris tęsiasi iki atkarpos dugno.

Tranšėjoje Nr. 4 atskirų atkarpų nežymėta, kadangi sluoksniai nesiskiria nuo ankščiau aprašytų ir nepastebima aiškesnė stratigrafija. Bendras tranšėjos ilgis 24 m.

Šūrfas Nr. 1 (nuotrauka Nr. 15, 16)

Šurfas kastas 10 m į PV nuo tranšėjos Nr. 1 (baseino priestato) ir 20 m į ŠV nuo ŠV gimnazijos pastato sienos. Šurfo dydis 2x2 m, gylis nuo dabartinio žemės paviršiaus 1,2 m.

Iki 33 – 35 cm gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus buvo tamsios (juodos) žemės sluoksnis, su gretima augančių krūmų šaknimis. Po šiuo sluoksniu išryškėja 20 cm storio pilkos smėlingos žemės sluoksnis. Po juo šurfe įsiterpia labai plonas tik 5 – 8 cm storio juodos žemės tarp sluoksnis. Giliau – 60 cm gylyje nuo žemės paviršiaus atsidengė rudos žemės sluoksnis su smėlio priemaišomis. 1 m gylyje prasideda šviesus smėlis (įžemis). Sluoksnis nesikeičia ir prakasus giliau. Šurfe archeologinių radinių nerasta.

Išvados

2010 m. spalio 1 d. – lapkričio 30 d. istorinėje Klaipėdos miesto dalyje (kodas 22012), sklype S. Daukanto/ S. Neries g. 31/1 buvo atlikti archeologiniai žvalgomieji tyrimai, vykdant plaukimo baseino „Gintaras“ rekonstrukcijos ir priestato statybos darbus bei tiesiant inžinerinius tinklus. Žemės kasimo darbus atliko užsakovo UAB „Rekosta“ samdyti darbininkai. Tranšėja būsimam plaukimo baseino priestatui: bendras ilgis – 160 m, plotis įvairuoja, vidutiniškai 1,8 – 2 m, gylis projektinis – siekai nuo 1,6 m iki 2 m. Tranšėje fiksuotos 8 atkarpos. Tyrimu metu iškastos tranšėjos naujai tiesiamiems inžineriniams tinklams: žvalgytas bendras ilgis – 110 m, plotis įvairuoja - vidutiniškai siekia 1 m – 1,4 m, projektinis gylis nuo 0,8 m iki 1,7 m. Tyrimų metu iškastas ir vienas 2x2 m dydžio (viso 4 m²) žvalgomasis šurfas. Jame įžemis (šviesus smėlis) pasiektas 1,1 – 1,2 m gilyje.

Archeologinių žvalgomųjų tyrimų metu vertingų kultūrinių sluoksnių ir archeologinių radinių nerasta, tik XX a. statybinės šiukšlės ir to paties laikmečio pavieniai butelių ir lėkščių fragmentai, kurie buvo neįtraukti į radinių sąrašą. Nėra ir istorinių domenu, kad teritorijoje būtų vykdyta intensyvesnė žmogaus veikla. Teritorijoje XVIII a. pastatyti žemių įtvirtinimai, kurie nukasti tik XIX a. vid. – pab. Sluoksniai dar labiau permaišyti XX a. statant mokyklą, bei įrengus plaukimo baseiną ir nutiesus miesto komunikacijas. Kadangi gimnazijos kieme vertingų kultūrinių sluoksnių nėra, nerasta ir atsitiktinių archeologinių radinių, tolimesni žemės judinimo darbai mokyklos kieme galimi nedalyvaujant archeologui. Tolimesnius archeologinius žvalgymus tikslingą būtų vykdyti tik į Š bei ŠV nuo mokyklos tuščiam mokyklai priklausančiame sode, kur nebuvo vykdomi žemės judinimo darbai ir archeologiniai žvalgymai.

Archeologas Tomas Ivanauskas

Brėžinių, nuotraukų ir priedų sąrašas

Planai:

- 1) Situacijos planas Nr. 1. Sklypo vieta S. Daukanto/ S. Neries g. 31/1, Klaipėda.....14
- 2) Planas Nr. 2. Arčiausiai anksčiau tyrinėtoms vietoms.....15
- 3) Planas Nr. 3 Miesto planas. 1821 metai.....16
- 4) Situacijos planas Nr. 2. S. Daukanto/ S. Neries g. 31/1, Klaipėda.....17
- 5) Archeologinių žvalgomųjų tyrimų metu kastos tranšėjos ir fiksuotos atkarpos.....18

Brėžiniai:

- 1) Brėžinys Nr. 1. tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 1 pietrytinės sienos pjūvis.....20
- 2) Brėžinys Nr. 2 tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 2 pietrytinės sienos pjūvis.....20
- 3) Brėžinys Nr. 3, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 3 pietrytinės sienos pjūvis.....21
- 4) Brėžinys Nr. 4, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 4 pietrytinės sienos pjūvis.....21
- 5) Brėžinys Nr. 5, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 5 šiaurės vakarų sienos pjūvis.....22
- 6) Brėžinys Nr. 6, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 6 šiaurės vakarų sienos pjūvis.....22
- 7) Brėžinys Nr. 7, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 7 šiaurės vakarų sienos pjūvis.....23
- 8) Brėžinys Nr. 8, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 8 šiaurės vakarų sienos pjūvis.....23

Nuotraukos:

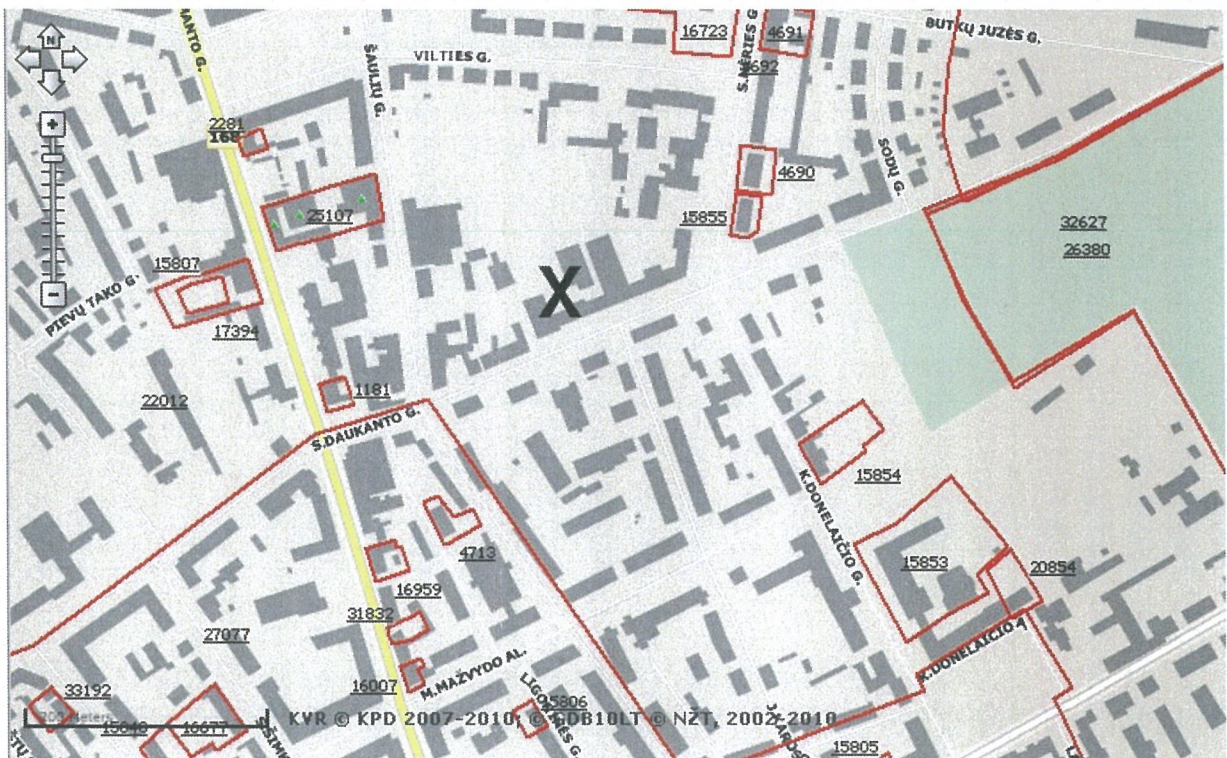
- 1) Nuotrauka Nr. 1, tranšėja Nr. 1, PR sienelė, atkarpa Nr.25
- 2) Nuotrauka Nr. 2, tranšėja Nr. 1, PR sienelė, atkarpa Nr. 2.....25
- 3) Nuotrauka Nr. 3, tranšėja Nr. 1, PR sienelė, atkarpa Nr. 3.....26
- 4) Nuotrauka Nr. 4, tranšėja Nr. 1, PR sienelė, atkarpa Nr. 4.....26
- 5) Nuotrauka Nr. 5, tranšėja Nr. 1, ŠV sienelė, atkarpa Nr.27
- 6) Nuotrauka Nr. 6, tranšėja Nr. 1, ŠV sienelė, atkarpa Nr. 6.....27
- 7) Nuotrauka Nr. 7, tranšėja Nr. 1, ŠV sienelė, atkarpa Nr. 7.....28
- 8) Nuotrauka Nr. 8, tranšėja Nr. 1, ŠV sienelė, atkarpa Nr. 8.....28
- 9) Nuotrauka Nr. 9, tranšėja Nr. 2, ŠV sienelė, atkarpa Nr.1.....29
- 10) Nuotrauka Nr. 10, tranšėja Nr. 3, PR sienelė, atkarpa Nr. 1.....29
- 11) Nuotrauka Nr. 11, tranšėja Nr. 3, PR sienelė, atkarpa Nr. 2.....30
- 12) Nuotrauka Nr. 12, tranšėja Nr. 3 PR sienelė, atkarpa Nr. 3.....30
- 13) Nuotrauka Nr. 13, tranšėja Nr. 3 ŠV sienelė, atkarpa Nr. 4.....31
- 14) Nuotrauka Nr. 14, tranšėja Nr. 3 ŠV sienelė, atkarpa Nr. 5.....31
- 15) Nuotrauka Nr. 15 šurfas Nr. 1, ŠV sienelė.....32
- 16) Nuotrauka Nr. 16 šurfas Nr. 1, PV sienelė.....32

Priedai:

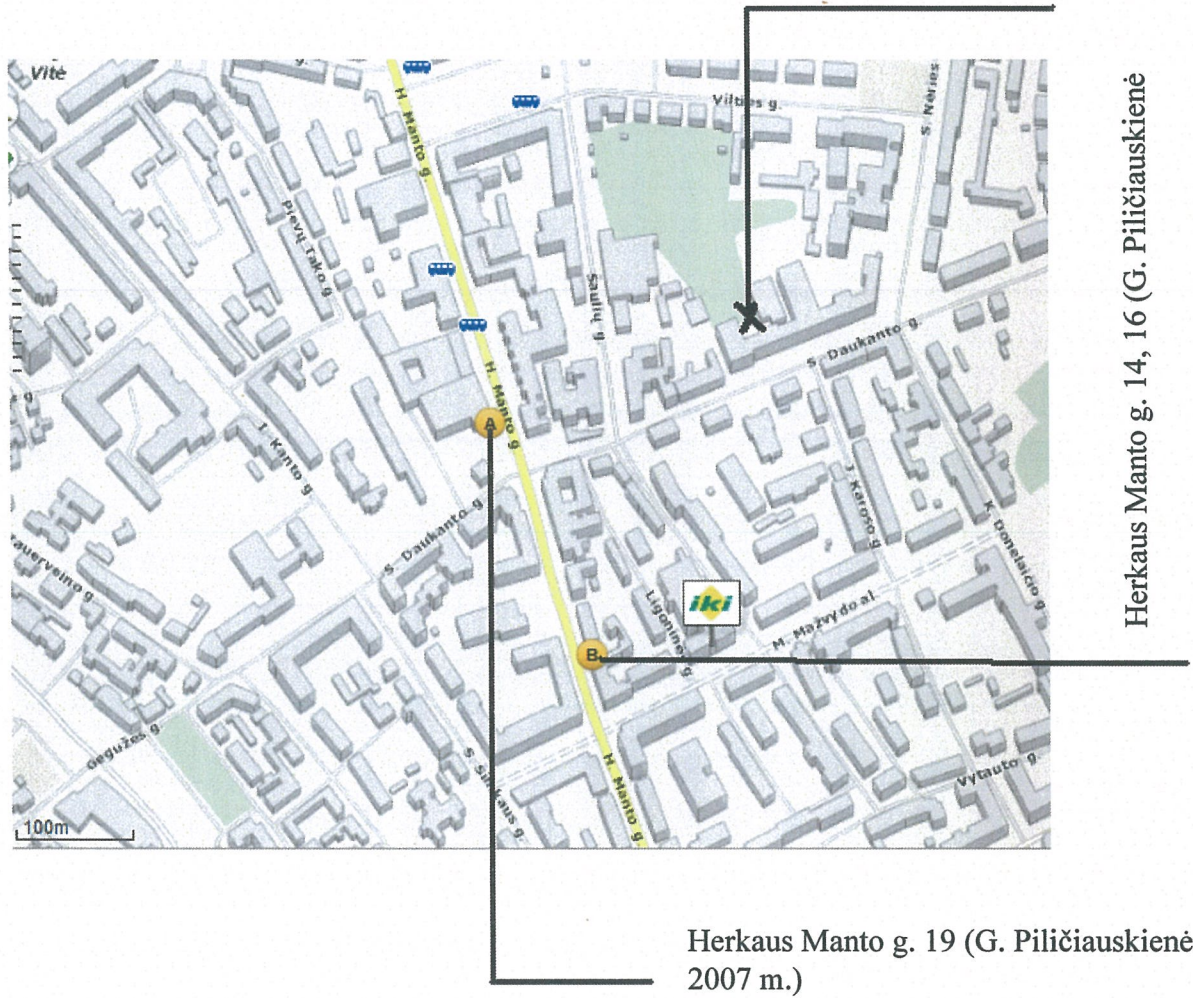
1) Priedas Nr. 1 Tyrimų projektas.....	33
2) Priedas Nr. 2 Leidimas vykdyti archeologinius tyrimus.....	37

Situacijos planas Nr. 1

S. Daukanto/S.Neries g. 31/1, Klaipėdoje sklypo vieta
(Klaipėdos miesto istorinė dalis, kodas 22012)

2010 vykdyti archeologiniai
žvalgomieji tyrinėjimai

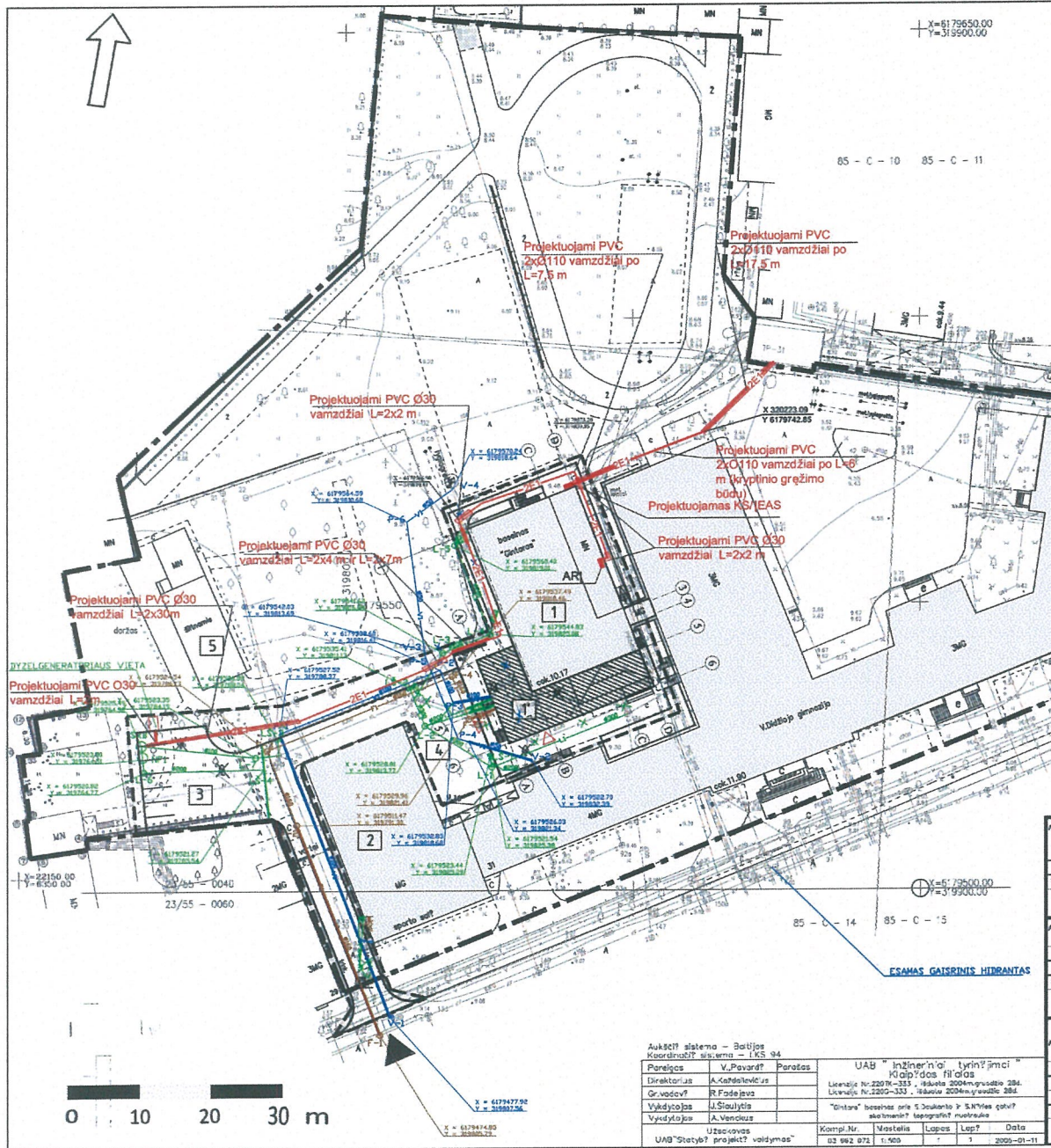

Arčiausiai ankščiau tyrinėtos vietos

Dabartinė Vytauto Didžiojo gimnazijos vieta

Miesto planas. 1821 metai.

Situacijos planas nr. 2

S. Daukanto/ S. Neries g. 31/1,
Klaipėda (Klaipėdos miesto
istorinė dalis, kodas 22012)

- Sklypo riba
 - Tvarkomos teritorijos riba
 - 1 Baseinas "GINTARAS"
 - 2 Projektuojamas baseino priestatas
 - 3 Vytauto Didžiojo Gimnazija
- VANDENTIEKIO - NUOTEKŲ LAUKO TINKLAI**
SUTARTINAI PAŽYMJIMAI
- VI PROJ. VANDENTIEKIO TINKLAS;
 - LI PROJ. BŪTINŲ NUOTEKŲ TINKLAS;
 - LI PROJ. LIETAUS NUOTEKŲ TINKLAS;
 - SRB PROJ. NAFTOS PRODUKTŲ ATSKIRTUMAS;
 - NF1 PROJ. LIETAUS NUOTEKŲ SIURBLINYS.
- TECHNINIS SĄLYGOS**
1) AB „KLAIPĖDOS VANDUO“
TECHNINIS SĄLYGOS NR. TS 6/3-242, 2007 04 26
- ELEKTROS LAUKO TINKLAI**
Elektrotechninės dalies sutartinai žymėjimai:
- E1— Projektuojama 0,4kV kabelinė linija L=2x57 m ir L=2x135 m
 - Projektuojami vamzdžiai 0,4kV kabelinės linijos apsaugai L=162 m
 - Projektuojamas KS/IEAS

Pastabos:

1. Projektuojama 0,4kV kabelinė linija po važiuojamąja dalimi bus klojama 1 m gylyje nuo žemės paviršiaus vamzdyje.

DERINIMAI
PRITARTA 439 PARDAŠAUS AB „KLAIPĖDOS VANDUO“ TECHNINIO SKYRIAUS INŽINERŲ VYTAUTAS RAČIUSKAS 2008 07 16

ESAMOS GAISRINIS HIDRANTAS

ATESTATO Nr. 3900	UAB "Statybos projektų valdymas"	Plaukymo baseino „Gintaras“ S. Daukanto/S. Neries g. 31/1 rekonstrukcija ir priestato statyba Klaipėdoje	LAIŠKA	0
A 466	PV V. Daboliškaitė	2008	Skaitmeninis inžinerinių tinklų planas M 1:500	
ETAPAS	Užduotys: Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos statybos ir infrastruktūros skyrius	2008	SPV-06-007-TP	LAPAS LAPŲ 1 1
ATESTATO Nr. 3507	UAB "NIT projektai"	Plaukymo baseino „Gintaras“ S. Daukanto/S. Neries g. 31/1 rekonstrukcija ir priestato statyba Klaipėdoje	LAIŠKA	0
16974	PDV VN V. Vincionis	2008	Vandentiekio - nuotekų tinklai	
ETAPAS	Užduotys: Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos statybos ir infrastruktūros skyrius	2008	SPV-06-007-TP-LVN-B-2	LAPAS LAPŲ 1 1
ATESTATO Nr. 0819	BLONTRIS DARBŲ	Plaukymo baseino „Gintaras“ S. Daukanto/S. Neries g. 31/1 rekonstrukcija ir priestato statyba Klaipėdoje	LAIŠKA	0
13143	PDV D.Levickis	2008	0,4kV KL traseos planas	
ETAPAS	Užduotys: Akcinė bendrovė "YST" Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos statybos ir infrastruktūros skyrius	2008	EDKL0711-TP-EL-EBR2	LAPAS LAPŲ 1 1

Aukštėji sistema – Baltijos
Koordinatų sistema – LKS 94

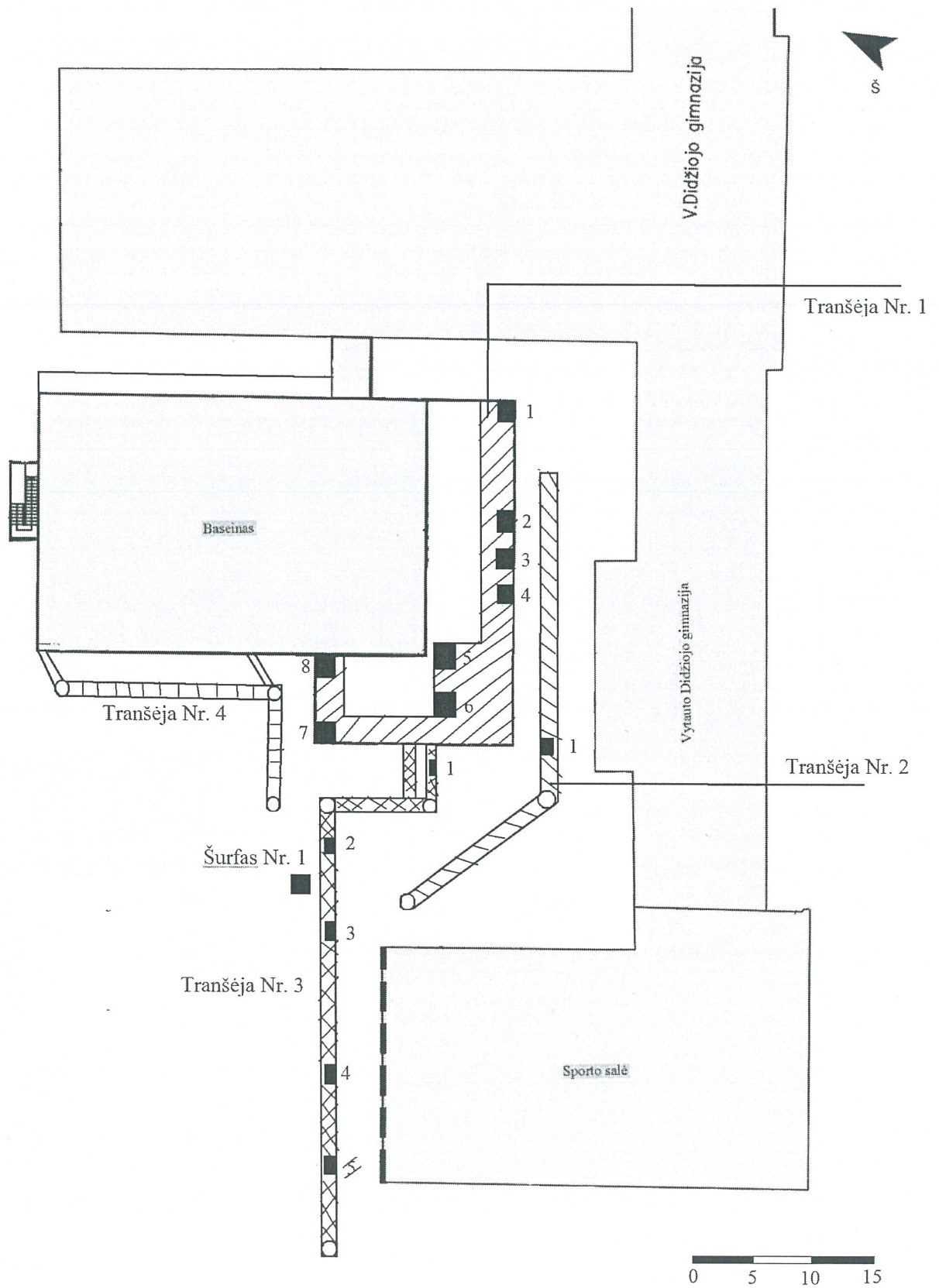
UAB "Inžineriniai Tyrimai"
Klaipėdos filialas
Licenzija Nr.2207-333, išleista 2008m. gruodžio 28d.
Licenzijos Nr.2207-333, išleista 2008m. gruodžio 28d.

"Gintaras" baseinas prie S. Daukanto ir S. Neries g. 31/1
statybos ir rekonstrukcijos projektas

Kompi. Nr. | V. V. | Lapas | Lapų | Data
02 982 872 | 1:500 | 1 | 1 | 2009-01-11

UAB "Statybos projektų valdymas"

Archeologinių žvalgomųjų tyrimų metu kastos tranšėjos ir fiksuotos atkarpos.

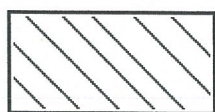
Sutartiniai ženklai

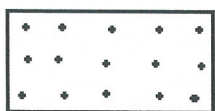
Maišyta ruda žemė

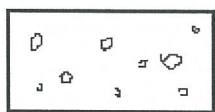
Maišyta pilka žemė

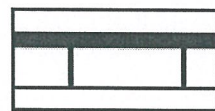
Maišyta juoda žemė

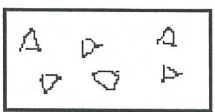
Smėlis

Žvyras

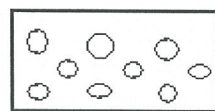
Betoninės šaligatvio plytelės

Smulkios statybinės griuvenos

Vamzdis

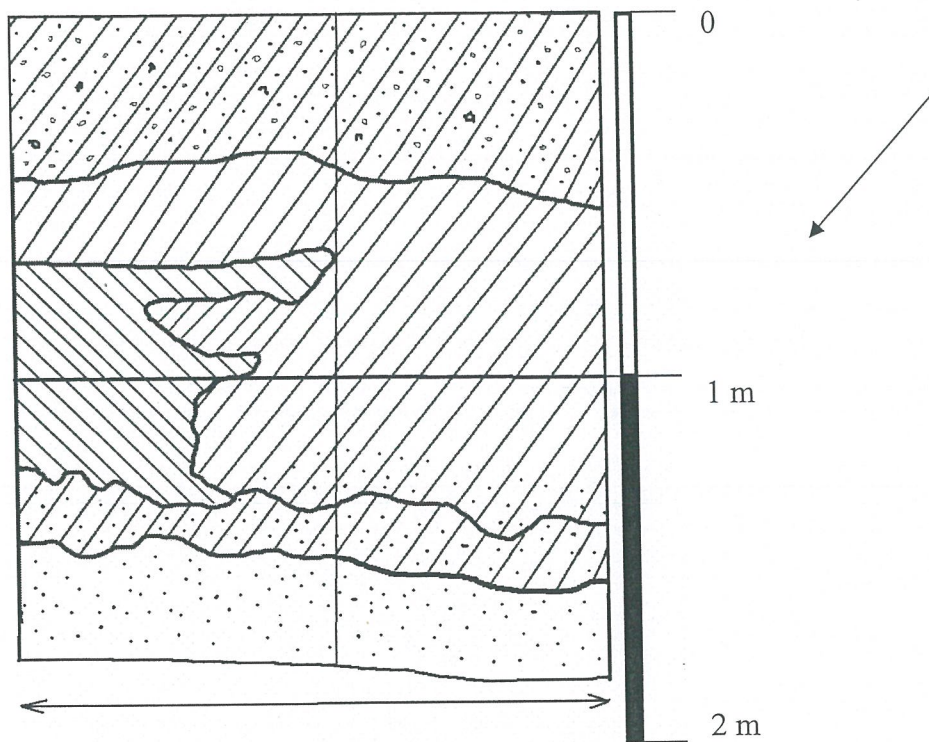

Medžių šaknys, šakos

Pastaba: sutartiniai ženklai tarpusavyje derinami

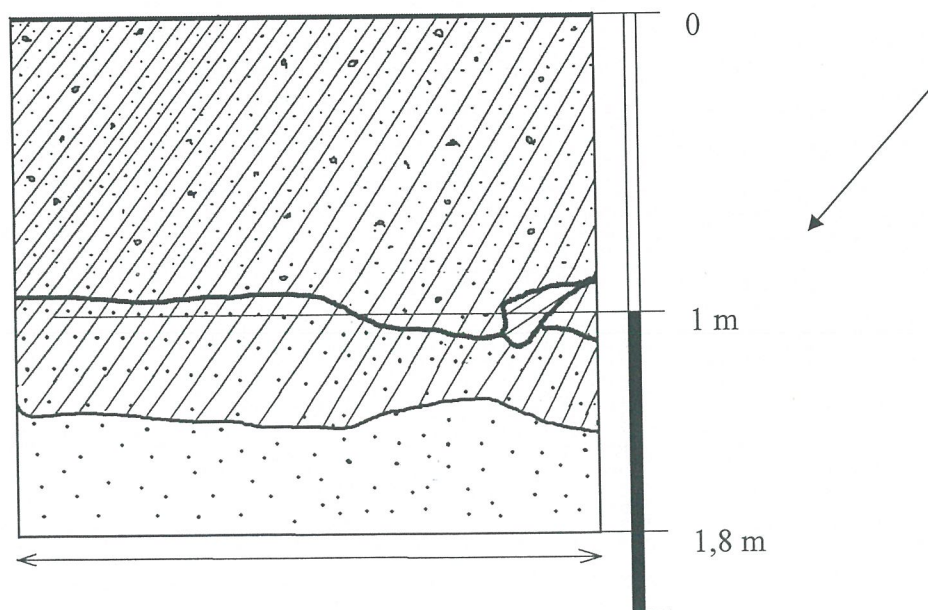
Brėžiniai

Brėžinys Nr. 1. tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 1 pietrytinės sienos pjūvis

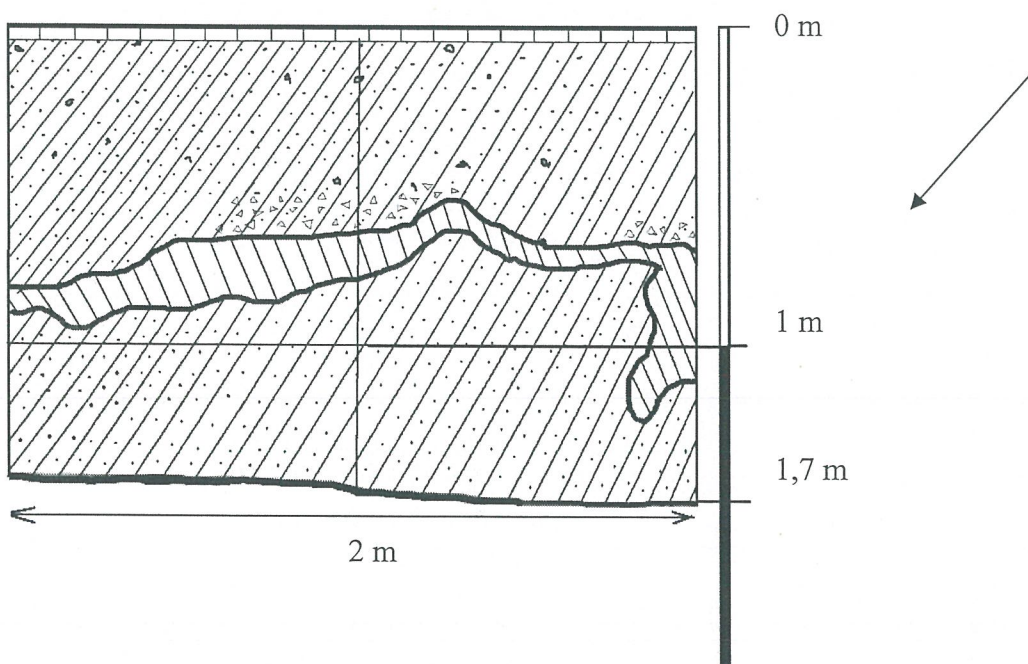
1,7 m

Brėžinys Nr. 2 tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 2 pietrytinės sienos pjūvis

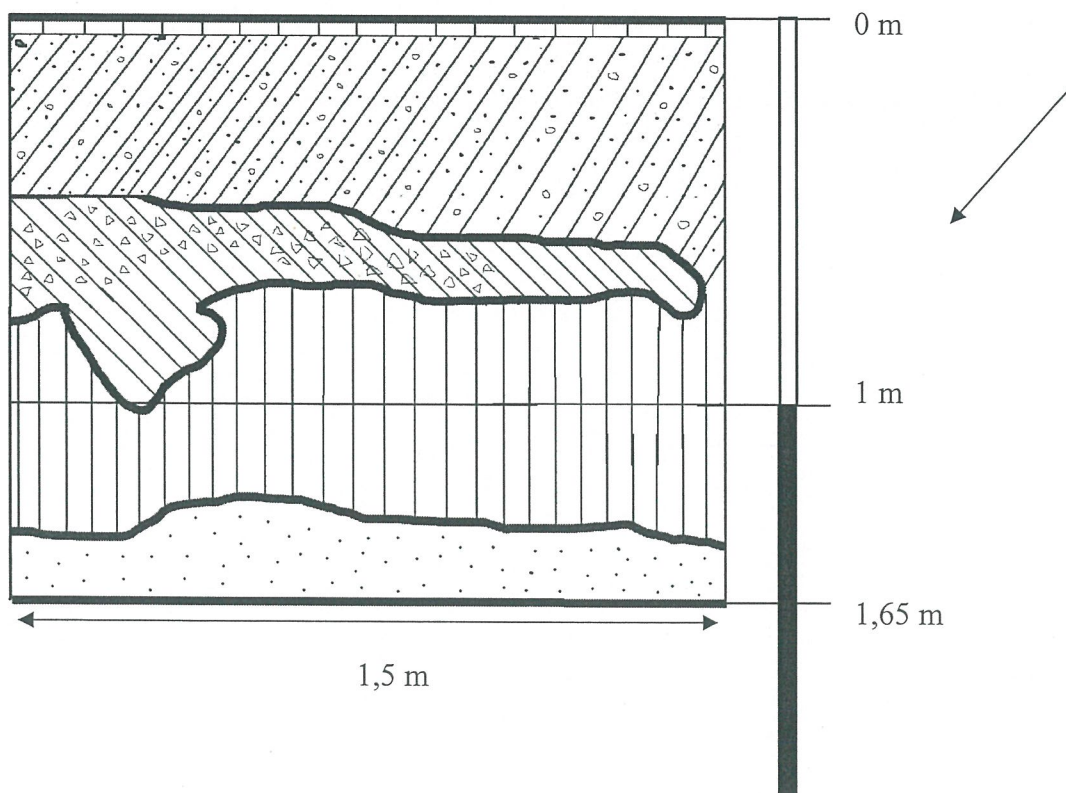

2 m

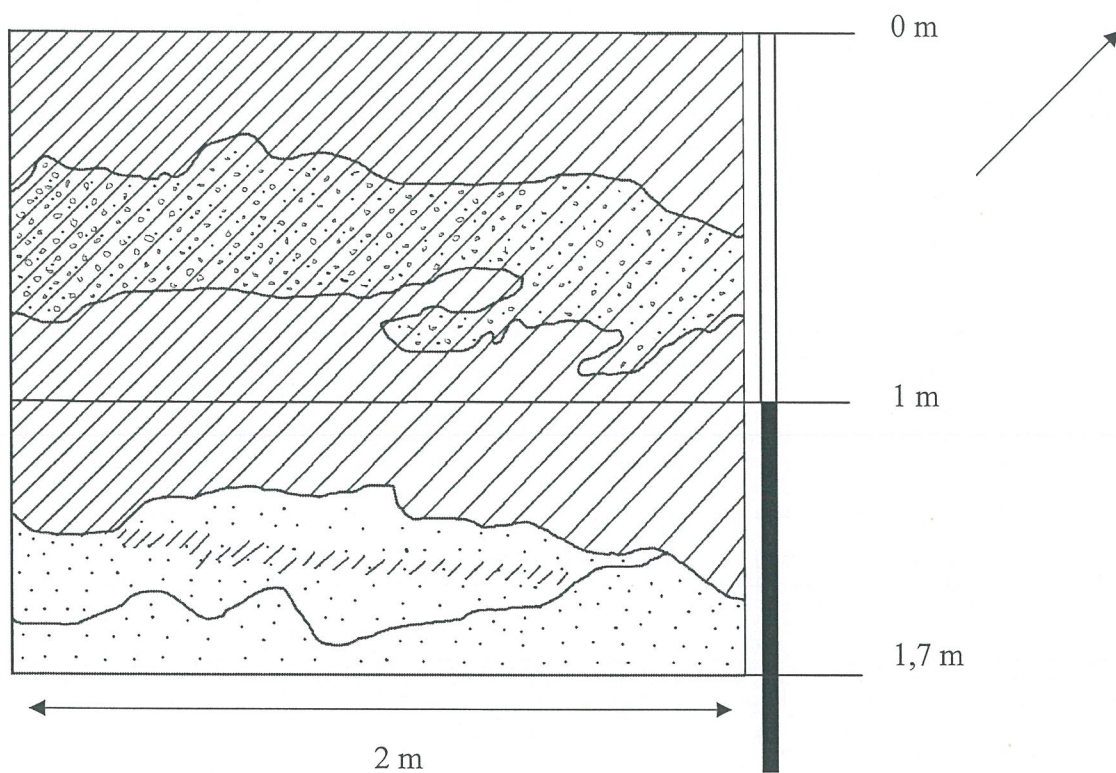
Brėžinys Nr. 3, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 3 pietrytinės sienos pjūvis

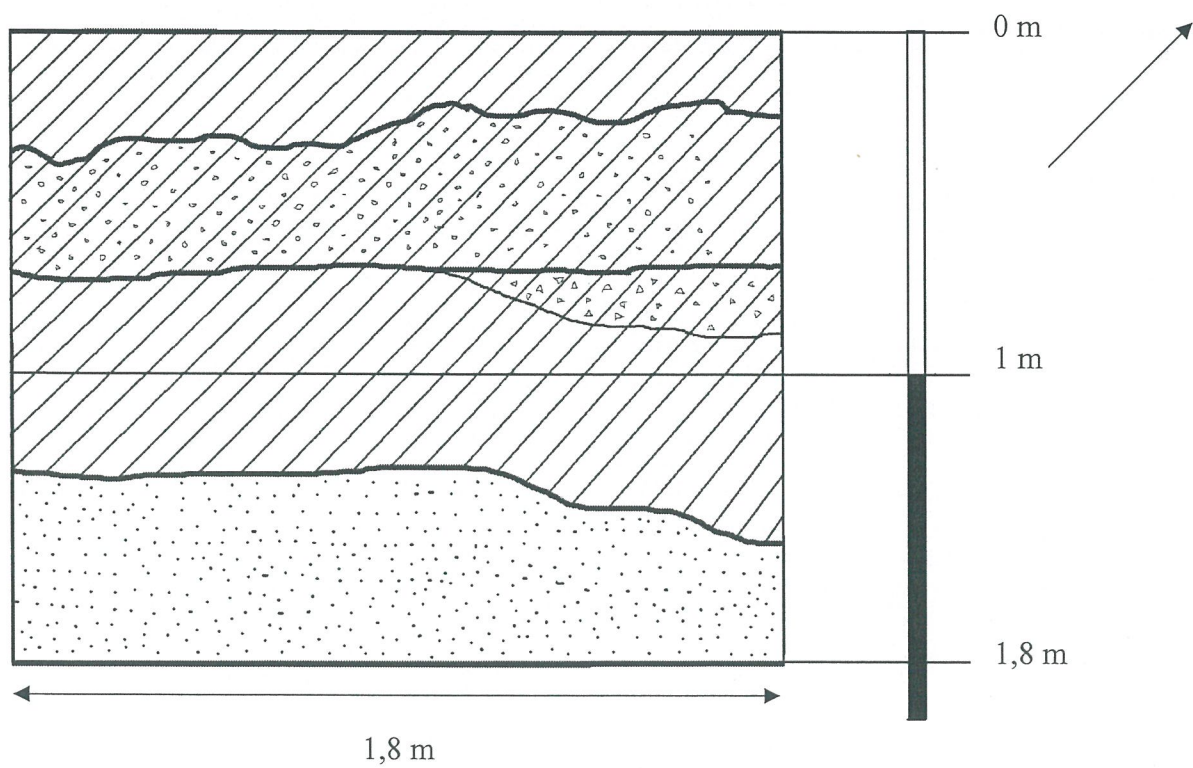
Brėžinys Nr. 4, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 4 pietrytinės sienos pjūvis

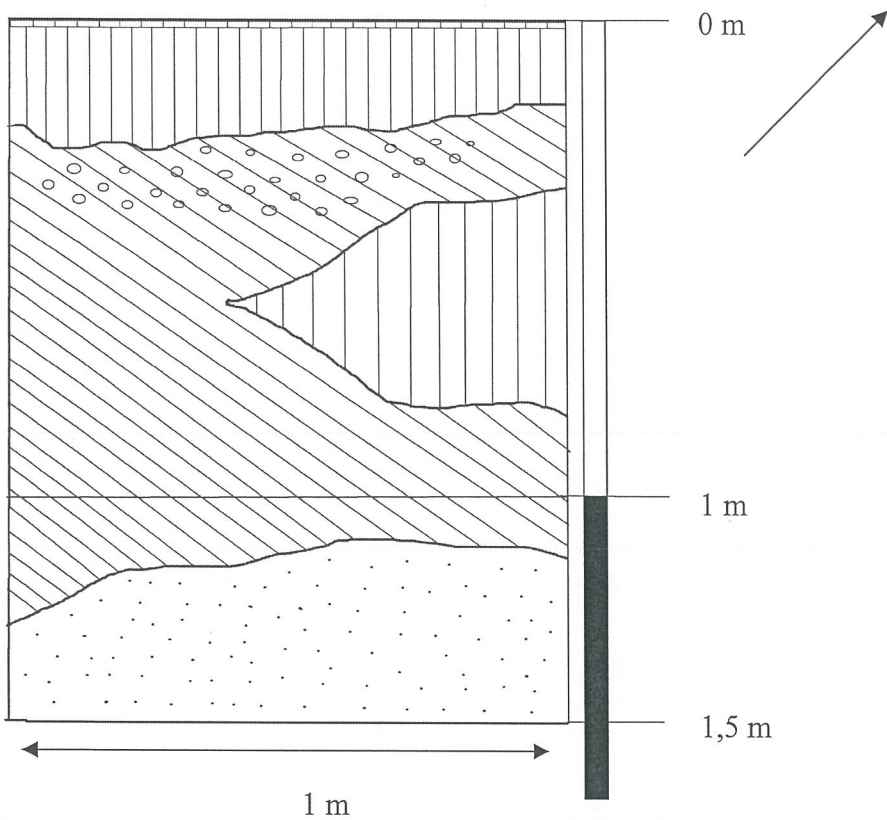
Brėžinys Nr. 5, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 5 šiaurės vakarų sienos pjūvis

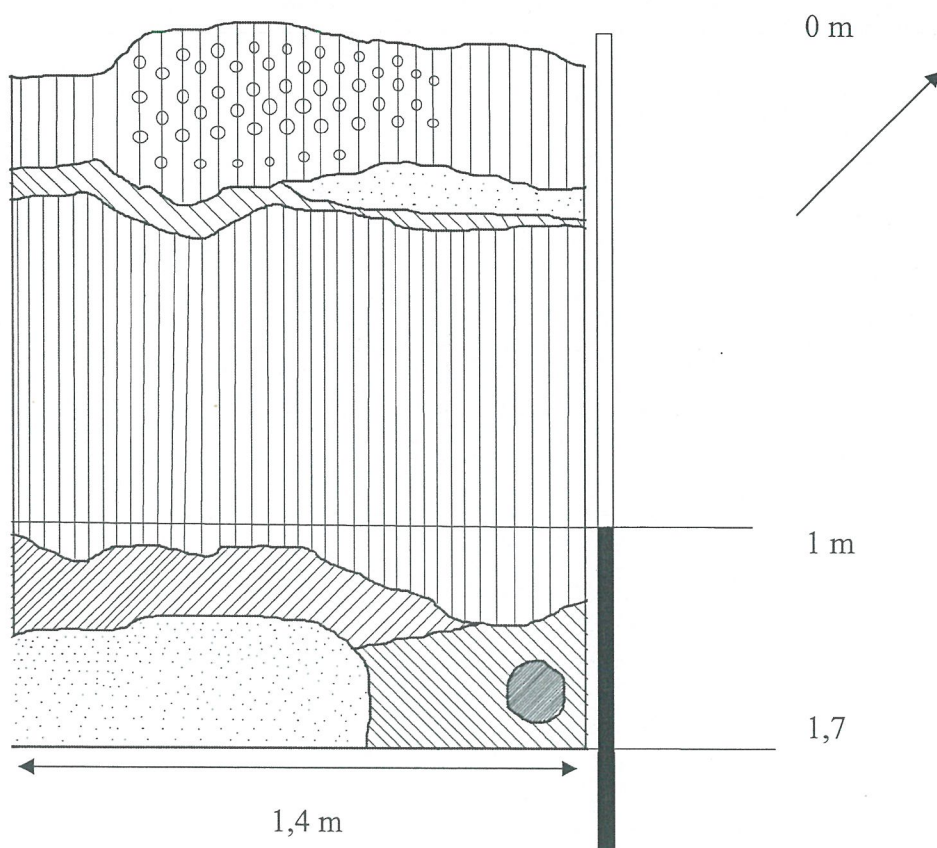
Brėžinys Nr. 6, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 6 šiaurės vakarų sienos pjūvis

Brėžinys Nr. 7, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 7 šiaurės vakarų sienos pjūvis

Brėžinys Nr. 8, tranšėja Nr. 1, atkarpa Nr. 8 šiaurės vakarų sienos pjūvis.

Nuotraukos

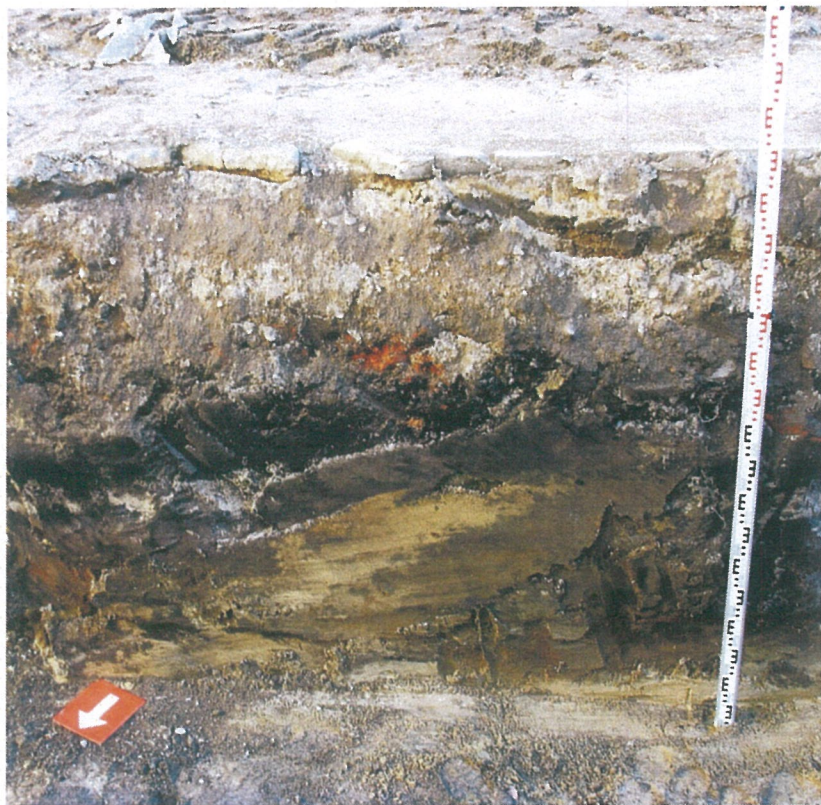
Nuotrauka Nr. 1, tranšėja Nr. 1, PR sienelė, atkarpa Nr. 1

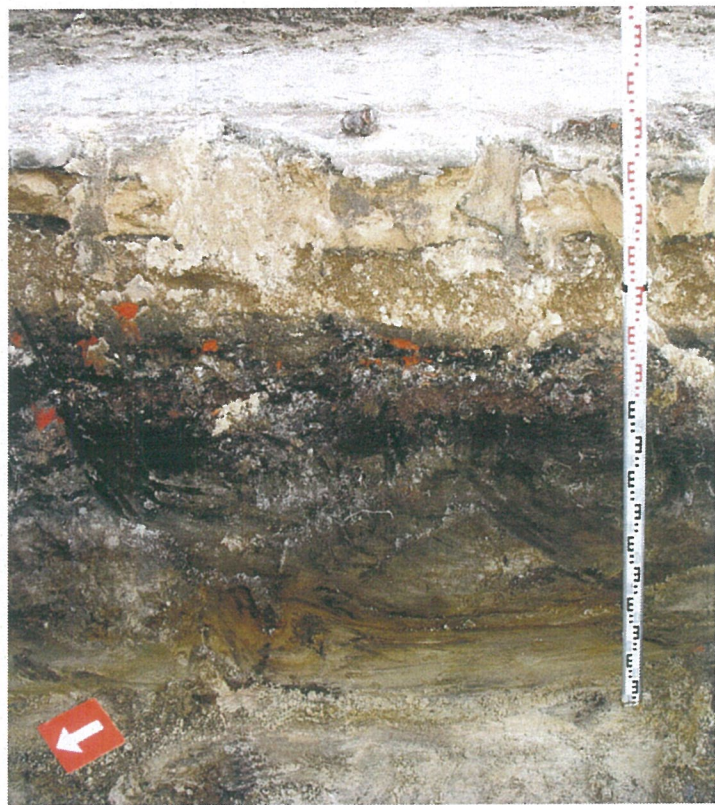
Nuotrauka Nr. 2, tranšėja Nr. 1, PR sienelė, atkarpa Nr. 2

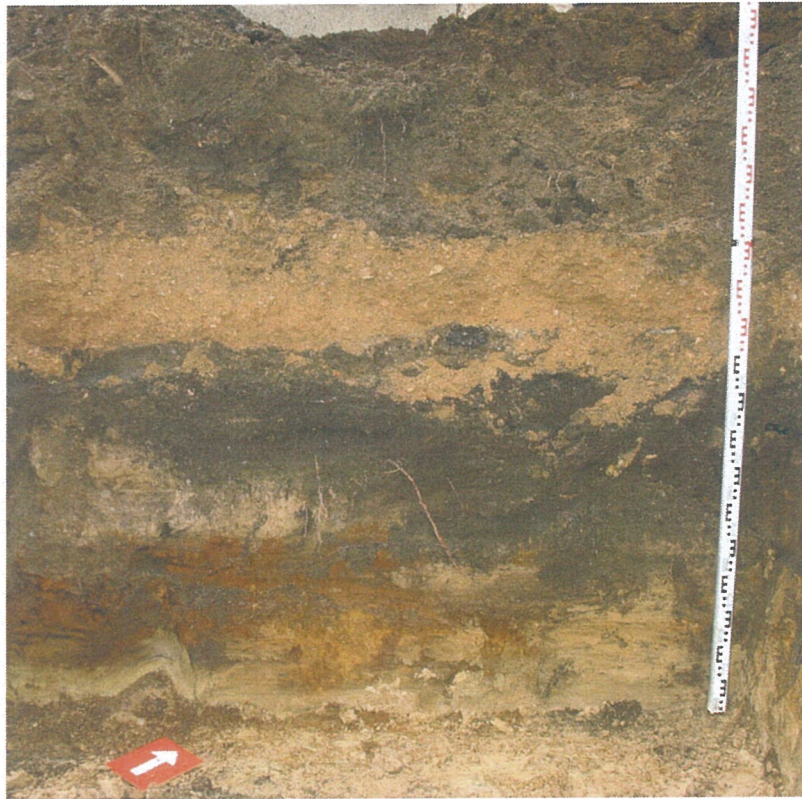
Nuotrauka Nr. 3, tranšėja Nr. 1, PR sienelė, atkarpa Nr. 3

Nuotrauka Nr. 4, tranšėja Nr. 1, PR sienelė, atkarpa Nr. 4

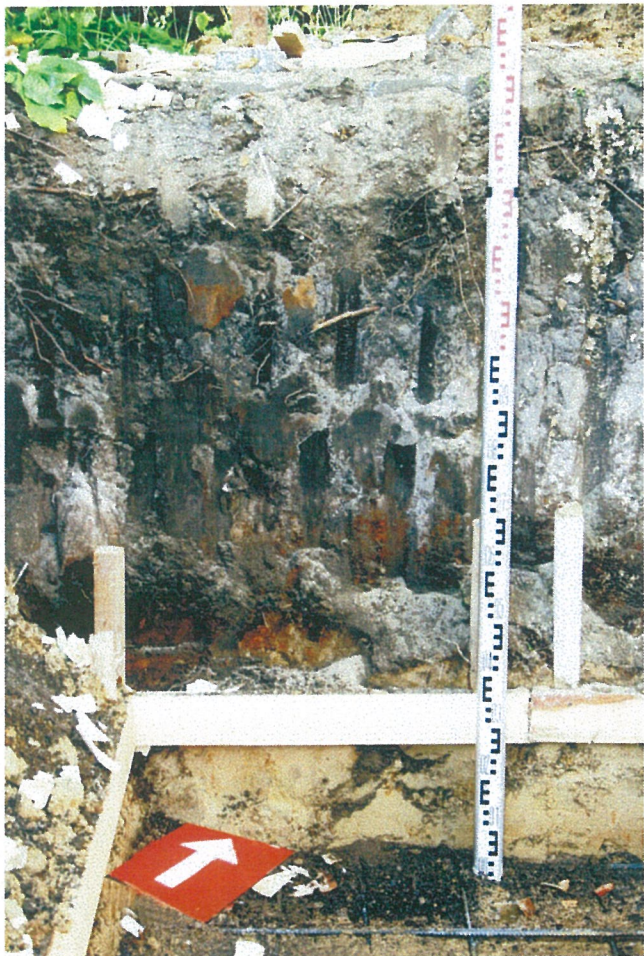
Nuotrauka Nr. 5, tranšėja Nr. 1, ŠV sienelė, atkarpa Nr. 5

Nuotrauka Nr. 6, tranšėja Nr. 1, ŠV sienelė, atkarpa Nr. 6

Nuotrauka Nr. 7, tranšėja Nr. 1, ŠV sienelė, atkarpa Nr. 7

Nuotrauka Nr. 8, tranšėja Nr. 1, ŠV sienelė, atkarpa Nr. 8

Nuotrauka Nr. 9, tranšėja Nr. 2, ŠV sienelė, atkarpa Nr. 1.

Nuotrauka Nr. 10, tranšėja Nr. 3, PR sienelė, atkarpa Nr. 1

Nuotrauka Nr. 11, tranšėja Nr. 3, PR sienelė, atkarpa Nr. 2

Nuotrauka Nr. 12, tranšėja Nr. 3 PR sienelė, atkarpa Nr.3

Nuotrauka Nr. 13, tranšėja Nr. 3 ŠV sienelė, atkarpa Nr. 4

Nuotrauka Nr. 14, tranšėja Nr. 3 ŠV sienelė, atkarpa Nr. 5

Nuotrauka Nr. 15 šurfas Nr. 1, ŠV sienelė

Nuotrauka Nr. 16 šurfas Nr. 1, PV sienelė

(Tyrinėti pageidaujantčios įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, adresas)

T. Ivanauskas, KU archeologijos magistrantas, tel. 867780953
(atstovo ar specialisto vardo raidė, pavardė, pareigos, mokslinis ir pedagoginis laipsnis, telefono numeris)

P A R A I Š K A

išduoti leidimą vykdyti nekilnojamosios kultūros vertybės ar objekto archeologinius tyrimus

2010-09-24

(data)

Prašau išduoti leidimą vykdyti archeologinius žvalgomuosius tyrimus
(tyrimų pobūdis)

objekte S. Daukanto/S.Neries g. 31/1, Klaipėdoje (Klaipėdos miesto istorinė dalis, kodas 22012)
(pavadinimas pagal Registrą, vertybės kodas, adresas)

pagal tyrimų projektą, patvirtintą Mokslinės archeologijos komisijos sprendimu.

Tiriamos vertybės arba objekto juridinė priklausomybė _____

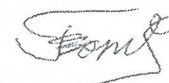
V.Didžiojo gimnazija, Klaipėdos m. savivaldybė
(valdytojas, savininkas, nuomininkas)

Tyrimus numatoma atlikti 2010 m. rugsėjo – lapkričio mėn.
(tyrimų pradžios ir pabaigos datos)

PRIEDAI:

1. Suderintas ir patvirtintas archeologijos objekto archeologinių tyrimų projektas su priedais.
2. Papildomi duomenys.

T. Ivanauskas
(vardo raidė, pavardė)

(parašas)

Kultūros paveldo departamentui
Mokslinei archeologijos komisijai

Archeologinių žvalgomųjų tyrimų projektas

2010-09-24

Objekto pavadinimas: S. Daukanto/S.Neries g. 31/1, Klaipėdoje plaukimo baseino „Gintaras“ rekonstrukcijos bei priestato statybos archeologijos žvalgymai (Klaipėdos miesto istorinė dalis, kodas 22012)

Tyrimų tikslas: vykdant priestato statybos bei inžinerinių tinklų tiesimo darbus Klaipėdos miesto istorinėje dalyje esančiame sklype S. Daukanto/S.Neries g. 31/1 atlikti archeologijos žvalgymus (žr. situacijos planai Nr. 1 ir 2).

Tyrimų apimtis: iki projektinio gylio fiksuoti atodangas baseino „Gintaras“ priestato vietoje bei tiesiamų komunikacijų vietose.

Žvalgomos lauko vandentiekio tinklų trasos: 97 m ilgio (projektinis gylis 1,5 m nuo dabartinio žemės paviršiaus) ir 55 m (projektinis gylis 1,2 m nuo dabartinio žemės paviršiaus), viso 152 m. Lauko fekalinės kanalizacijos trasa: 97 m ilgio (projektinis gylis 2,5 – 0,9 m nuo dabartinio žemės paviršiaus). Lauko lietaus kanalizacijos trasos: 114 m ilgio (projektinis gylis 1,9 – 1,6 m nuo dabartinio žemės paviršiaus) ir 20 m ilgio (projektinis gylis 1,4 – 0,8 m nuo dabartinio žemės paviršiaus), viso 134 m. Pamatų tranšėjos ilgis 160m (projektinis gylis 2,3m nuo dabartinio žemės paviršiaus).

Bendras žvalgomų trasų ilgis – 543 m.

1 šurfas: 2x2 m (viso 4m²)

Tyrimų trukmė: 2010 m. rugsėjo – lapkričio mėn.

Artimiausiai vykdyti archeologiniai tyrimai: Herkaus Manto g. 19 (G. Piličiauskienė 2007 m.) tyrimų metu rasti radiniai datuojami XVIII – XIX a. bei to paties laikmečio pastato liekanos.

Herkaus Manto g. 14, 16 (G. Piličiauskienė 2008 m.) tyrimų metu aptiktas seniausias kultūrinis sluoksnis datuojamas ne vėliau XVII a.

Archeologas

T. Ivanauskas

Situacijos planas Nr. 1

S. Daukanto/S.Neries g. 31/1, Klaipėdoje sklypo vieta
(Klaipėdos miesto istorinė dalis, kodas 22012)

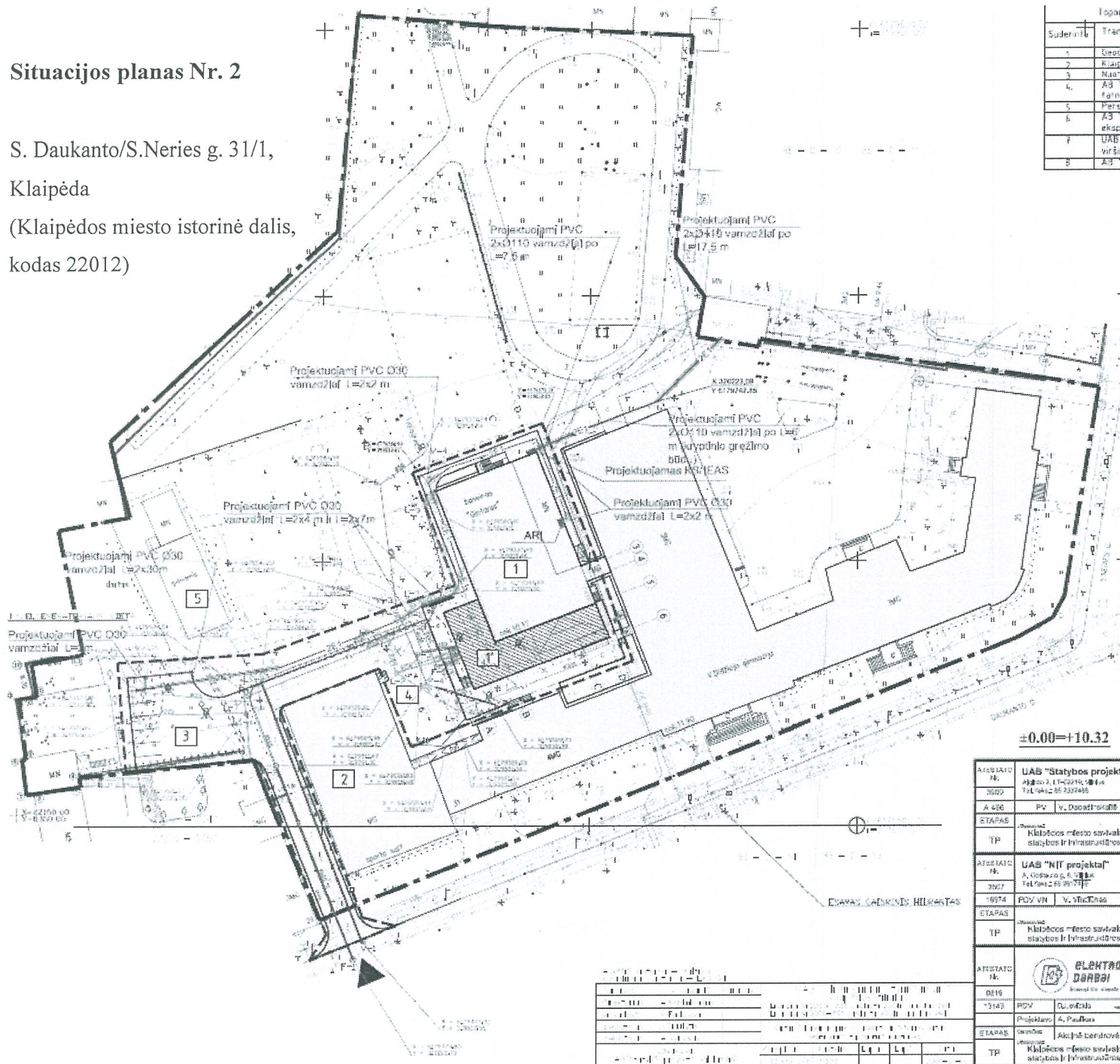

Situacijos planas Nr. 2

S. Daukanto/S.Neries g. 31/1,

Klaipėda

(Klaipėdos miesto istorinė dalis,
kodas 22012)

Topografinės medžiagos šaltiniai			
Sudėtinis	Traukos pavadinimas	Data	Parašas
1	Geodezijos ir GIS skyriaus vadovas	2007 10 26	Vytautas Nauseda
2	Klaipėdos PDPC centro vadovaujantis inžinierius	2007 10 24	Julius Jušenas
3	Nuotekų tinklų tarnybos vadovas	2007 10 24	Vanda Maruškevičė
4	AB "Klaipėdos vanduo" vandeninių tinklų tarnybos vadovas	2007 10 24	Stjepanas Almonas
5	Perspektyvinio vyatyno grupės vadovas	2007 10 22	Vidmantas Pakūras
6	AB "Lietuvos dujas" Klaipėdos filialo eksploatacavimo larnyba	2007 10 22	
7	UAB "Gafnių apšvietimas" techninio skyriaus inžinierius	2007 10 22	Zilvinas Motižys
8	AB "VST" Klaipėdos miesto skyriaus technika	2007 10 18	Galina Tihava

- SUTARTINIAI ŽYMPŪJIMAI**
- Sklypo riba
 - Tvarkomos teritorijos riba
 - Baseinas "GINTARAS"
 - Projektuojamas baseino priedas
 - Vytulio Didžiojo Gimnazija

- VANDENŲJEKIO - NUOTEKŲ LAUKO TINKLAI**
- V - PROJEKTOJAMAS VANDENŲJIS TINKLAS
 - P - PROJEKTOJAMAS NUOTEKŲ TINKLAS
 - V - PROJEKTOJAMAS VANDENŲJIS TINKLAS
 - P - PROJEKTOJAMAS NUOTEKŲ TINKLAS
 - V - PROJEKTOJAMAS VANDENŲJIS TINKLAS
 - P - PROJEKTOJAMAS NUOTEKŲ TINKLAS
- TECHNINIS SALYGOS**
 UAB "Klaipėdos vanduo"
 TECH. PAS. SKYRIUS, K. T. GYD. INŽ. 2007 04 26

- ELEKTROS LAUKO TINKLAI**
 Elektrotechninės dalys sutartiniai žymėjimai:
- 0.4 kV kabelinė linija l=2x57 m (l=2x135 m)
 - Projektuojami vamzdžiai 0.4 kV kabelinėms linijoms apsaugai l=162 m
 - Projektuojamas KS/EAS
- Pastabos:**
- Projektuojama 0.4 kV kabelinė linija po važiuojamąją dalimi bus klojama 1 m gylyje nuo žemės paviršiaus vamzdyje.

ESAMAS SAUGINIS HILBERTAS
 ESAMAS SAUGINIS HILBERTAS

PROJEKTO Nr. 2007	UAB "Statybos projektų valdymas" Vilniaus 11-120-015, 014, Tel. 9442-85 2329485	Plaukymo baseino „Gintaras“ S. Daukanto/S. Neries g. 31/1 rekonstrukcija ir priedato statyba Klaipėdoje	L1-1	0
A 438	Proj. V. Daukantas	2008	Proj. inž. Surenžė Rūta, inž. planas M 1:500	LAPAS LAPŲ
ETAPAS	Projektavimas	SPV-06-007-TP	1	1
TP	Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos statybos ir inžinerijos skyrius			
PROJEKTO Nr. 2007	UAB "NIT projektai" A. Gudavičius, A. Paškevičius, Tel. 9442-85 287787	Plaukymo baseino „Gintaras“ S. Daukanto/S. Neries g. 31/1 rekonstrukcija ir priedato statyba Klaipėdoje	L1-1	0
19574	Proj. V.N. Viliūnas	2008	Proj. inž. Vandenček - rusnik, inž. planas	LAPAS LAPŲ
ETAPAS	Projektavimas	SPV-06-007-TP-LVN-B-2	1	1
TP	Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos statybos ir inžinerijos skyrius			
PROJEKTO Nr. 2014	UAB "ELEKTROS DABAI" Vilniaus 11-120-015, 014, Tel. 9442-85 2329485	Plaukymo baseino „Gintaras“ S. Daukanto/S. Neries g. 31/1 rekonstrukcija ir priedato statyba Klaipėdoje	L1-1	0
1143	Proj. A. Paškevičius	2008	Proj. inž. 0.4 kV kl. trasos planas	LAPAS LAPŲ
ETAPAS	Projektavimas	EDK1-011-TP-01-EBR2	1	1
TP	Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos statybos ir inžinerijos skyrius			

L E I D I M A S

vykdyti archeologinius tyrimus

2010-09-29 Nr. 215
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas **T. Ivanauskui** vykdyti Klaipėdos miesto istorinės dalies (22012), S.Daukanto/S.Neries g. 31/1, Klaipėdos m., **archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus**, taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.
Tyrimų projektas: Archeologinių žvalgomųjų tyrimų projektas, 2010-09-24, Nr. 215.

Kontrolės skyriaus vedėjas

A.V.

R.Kraujalis